

YHTEENVETO HALLINTOVALIOKUNNALLE IMEX-KOKOUKSESTA 9.11.2022 YHDISTELMÄLUPADIREKTIIVIN KÄSITTELYSTÄ

Jäsenvaltiot kokoontuivat kolmatta kertaa käsittelemään komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2011/98 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hake muksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista eli ns. yhdistelmä lupadirektiivin muuttamiseksi.

Edellisessä kokouksessa 22.7.2022 käytiin läpi komission ehdotus yhdistelmä lupadirektiivin uudelleenlaatimiseksi. Jäsenvaltioiden kokouksessa ja kirjallisesti esitettyjen kommenttien perusteella puheenjohtajamaa Tšekki on laatinut kompromissiehdotuksen, jota nyt 9.11.2022 järjestetyssä kokouksessa käytiin läpi. Kompromissiehdotus käytiin läpi artikla artiklalta ja jäsenvaltiot esittivät näihin kommenttejaan. Lisäksi kommentit pyydettiin toimittamaan kirjallisesti jälkikäteen.

Yleisesti voidaan todeta, että osittain pidettiin parempina PJ-maa Tsekin muutosehdotuksia, osittain komission alkuperäisiä ehdotuksia ja joidenkin kohtien kohdalla alkuperäistä direktiivin sanamuotoa.

Artiklojen käsittely

Artiklakohtaisessa käsitelyssä eri artikloja oli ryhmitelty yhdessä käsiteltäväksi. Art. 1-3 osalta jäsenvaltiot olivat pääosin tyytyväisiä PJ:n tekemisiin muutosehdotuksiin, erityisesti soveltamisalan osalta. Kuitenkin useilla jäsenvaltioilla edelleen tarkasteluvaraus koko tekstiin, sillä käsittely kansallisesti on kesken monissa maissa. Osa samaa mieltä Suomen kanssa siitä, että on hyvä, että työnantajan määritelmä jätetään direktiivistä pois, osa taas sitä mieltä, että työnantajan määritelmä tulisi säilyttää.

Art. 4-5 osalta kiinnitettiin huomiota esimerkiksi neljän kuukauden määräaikaan, ja siihen, mitä tähän määräaikaan sisältyy sekä sitä, mikä määräaika voi pidentää. Tähän määräaikaan ei kuitenkaan ehdotettu muutosta komission eikä PJ:n toimesta eli tämä kohta säilytettäisiin alkuperäisen direktiivin mukaisena. Myös resitaaliin 11 pyydettiin täsmennyksiä.

Art. 6-10 osalta ei tullut juurikaan kommentteja. Jäsenvaltiot pyysivät näiden artiklojen osalta joidenkin termien kohdalla täsmennystä, mutta itse sisältöön lähes kukaan jäsenvaltio ei sinällään ottanut kantaa.

Art. 11 osalta uudistaminen ollut haastavaa. Muotoilulla yritetään noudattaa sitä komission periaatetta, että työnantajaa on mahdollista vaihtaa. Tämän osalta jäsenvaltioilta ei tullut juurikaan vastustusta, mutta osa jäsenvaltioista haluaa säädellä kriteerien osalta kansallisesti. Artiklan osalta pyydettiin yleisesti tarkennuksia termistöön. Työnantajan vaihtamisen määräajan osalta oli hyvin erilaisia näkemyksiä; osa kannatti PJ-maan ehdotusta 60 päivän määräajasta, mutta osa näki komission ehdotuksen 30 päivän määräajasta paremmaksi, kun osa taas piti parempana 90 päivän määräaikaa. Yhdistelmäluvan peruuttamista työttömyyden johdosta ja siihen liittyvään määräaikaan jäsenvaltioilla oli eriaviä mielipiteitä; osa piti PJ-maan ehdotusta kahdesta kuukaudesta sopivana, osa kannattaa komission ehdotusta kolmesta kuukaudesta ja osa piti yhtä kuukautta riittävänä.

Art. 12 usea jäsenvaltio pyysi lisäselvityksiä terminologiaan esimerkiksi liittyen koulutukseen ja asumiseen. Tämän artiklan osalta jäsenvaltioilla oli hyvin erilaisia näkökantoja, joten PJ:n ehdotuksessa on palattu lähes kokonaan alkuperäiseen direktiivimuotoiluun. Muotoilu tässä on samankaltainen kuin ns. Blue Card –direktiivissä. Jäsenvaltiot kommentoivat erityisesti viisumin perusteella työskentelevien työntekijöiden poistamista ja siihen liittyvien perhe-etuuksien maksamista.

Art. 13-14 pyydettiin täsmennystä ja sitä, miksi PJ-maan ehdotuksessa artiklasta poistettu tekstiä, esimerkiksi työnantaja-sana. Jäsenvaltioiden kommentit liittyivät pääosin siihen, ettei ymmärretty, miksi työnantaja on poistettu kompromissiehdotuksesta. Osa jäsenvaltioista kiinnitti huomiota myös 14 artiklassa mainittuihin kolmansiin osapuoliin, ja kysyttiin, keitä nämä osapuolet ovat. Pyydettiin ylipäättään lisäselvitystä artikloihin.

Art. 15-21 ei tehty juurikaan muutoksia. Artikloja ei kommentoitu runsaasti, mutta pyydettiin täsmennyksiä erityisesti 17 artiklan luettelointiin ja termistöön. Täsmennystä pyydettiin lisäksi siihen, miten, mitä ja milloin artiklassa mainittuja tietoja voidaan pyytää.

Nea Brandt
erityisasiantuntija